

دولت جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت اطلاعات و فرهنگ

افغانستان اسلامی جمهوری دولت
د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت

طرح پالیسی رسانه های همگانی

۱۳۹۸ هـ ش

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه (مقدمه کوتاه بعد از نهایی شدن متن نوشته می شود)

بخش اول

عمومیات

۱- مبنأ

این پالیسی به تأسی از حکم جزء ۱ فقره (۳) ماده چهارم و یکم قانون رسانه های همگانی وضع گردیده است.

۲- اهداف

اهداف این پالیسی عبارت اند از:

۱- تنظیم سیاست نشراتی رسانه های همگانی کشور؛

۲- فراهم نمودن زمینه فعالیت آزاد رسانه های همگانی؛

۳- تقویت آزادی بیان با در نظر داشت قانون اساسی افغانستان، قانون رسانه های همگانی و تعهدات بین المللی افغانستان؛

۴- تنویر اذهان عامه از طریق رسانه های همگانی در راستای تقویت و توسعه مردم سالاری، حاکمیت ملی، حاکمیت قانون، حقوق شهروندی، عدالت اجتماعی و وحدت ملی در کشور.

۳- اصول

اصول پالیسی رسانه های همگانی عبارت اند از:

۱- اصل آزادی بیان؛

۲- اصل فعالیت آزاد رسانه یی؛

۳- اصل دسترسی رسانه ها به اطلاعات؛

۴- اصل حمایت از ژورنالیستان و کارکنان رسانه یی؛

۵- اصل حمایت از حقوق بشر، حقوق زنان و حقوق اطفال؛

۶- اصل حمایت از ارزش های دینی و ملی؛

۷- اصل حاکمیت قانون؛

۸- اصل شفافیت و حسابدهی؛

۹- اصل برابری؛

۱۰- اصل اطلاع رسانی از عملکرد دولت.

۴- چارچوب حقوقی

قانون اساسی افغانستان به حیث عالی ترین سند تقنینی کشور در ماده سی و چهارم آن، آزادی بیان، حق اظهار فکر و فعالیت رسانه یی تسجیل و چارچوب آن را به قانون ارجاع داده است، متن ماده متذکره چنین تصریح می نماید:

"آزادی بیان از تعرض مصون است.

هر افغان حق دارد فکر خود را به وسیله گفتار، نوشته، تصویر و یا وسایل دیگر، با رعایت احکام مندرج این قانون اساسی اظهار نماید.

هر افغان حق دارد مطابق به احکام قانون، به طبع و نشر مطالب، بدون ارائه قبلی آن به مقامات دولتی، بپردازد.

احکام مربوط به مطابع، رادیو و تلویزیون، نشر مطبوعات و سایر وسایل ارتباط جمعی توسط قانون تنظیم می گردد."

محتویات این پالیسی با نظر داشت متن و روح این ماده تنظیم شده است. قابل یادآوری است که در پاراگراف سوم ماده پنجاهم قانون اساسی افغانستان، حق دسترسی به اطلاعات به حیث یک حق اساسی تسجیل شده است که مطابق به حکم قانون رسانه های همگانی این حق متمم آزادی بیان بوده و هر دو حق لازم و ملزوم یک دیگر اند. هر چند برای دسترسی به اطلاعات مطابق به حکم قانون اساسی قانون جداگانه تنظیم شده است. اما برای فعالیت رسانه های همگانی، تقویت آزادی بیان و بهره برداری بهتر از آن، قانون دسترسی به اطلاعات برای قانون رسانه های همگانی در این عرصه، قانون منضمه شمرده می شود.

هم چنان در پاراگراف دوم ماده چهل و هفتم قانون اساسی افغانستان به حقوق مالکیت های فکری اشاره شده است: "دولت حقوق مؤلف، مخترع و کاشف را تضمین می نماید و تحقیقات علمی را در تمام عرصه ها تشویق و حمایت می کند و استفاده مؤثر از نتایج آن را، مطابق به احکام قانون، تعمیم می بخشد."

کاپی رایت بخش عمده از حقوق مالکیت های فکری است و بخش عمده این حق با فعالیت رسانه یی ارتباط می گیرد و قانون حمایت از حقوق مؤلف، مصنف، هنرمند و محقق (کاپی رایت) نیز در این عرصه برای قانون رسانه های همگانی به حیث قانون منضمه و ممد وجود دارد و مطابق به معیارهای جهانی کاپی رایت عیار و تنظیم شده است.

پاراگراف اول ماده هفتم قانون اساسی کشور صراحت دارد که:

" دولت منشور ملل متحد، معاهدات بین الدول، میثاق های بین المللی که افغانستان به آن ملحق شده است و اعلامیه جهانی حقوق بشر را رعایت می کند".

با نظر داشت حکم فوق، افغانستان منشور سازمان ملل متحد و سایر اسناد بین المللی حقوق بشر که در سطح کنوانسیون، معاهده، میثاق و یا ضمایم آن باشد و دولت افغانستان آن را پذیرفته، جزء از چارچوب حقوقی این پالیسی شمرده می شود و بر اساس قانون معاهدات بین المللی افغانستان، محتویات اسناد تقنینی کشور مطابق به محتویات کنوانسیون ها و میثاق های بین المللی پذیرفته شده باید عیار گردد.

۵- وظایف رسانه های همگانی

رسانه های همگانی دارای وظایف عمده ذیل می باشند:

۱- اطلاع رسانی؛

۲- آموزش و تنویر اذهان عامه؛

۳- ایجاد سرگرمی.

۶- رعایت اسناد تقنینی مربوط

۱- رسانه های همگانی، نهادهای رسانه یی و ادارات مربوط به فعالیت رسانه های همگانی، اسناد تقنینی مربوط اعم از قوانین، فرامین تقنینی، مقررہ ها، اساسنامه ها، فرامین رئیس جمهور که ماهیت تقنینی داشته باشد و سایر اسناد تقنینی در عرصه های مربوط و معاهدات و میثاق های بین المللی که دولت افغانستان به آن ها ملحق شده را رعایت می نمایند.

۲- رسانه های همگانی، نهادهای رسانه یی، ادارات دولتی در این عرصه و مسؤولان مربوط در صورت عدم رعایت اسناد تقنینی فوق مطابق به حکم قانون، در برابر مراجع ذیصلاح پاسخگو می باشند.

بخش دوم

فعالیت رسانه های همگانی

۱- حق فعالیت رسانه یی (حق تأسیس رسانه های همگانی)

برای اشخاص حقیقی و حکمی مندرج اسناد تقنینی زمینه تأسیس رسانه های همگانی از طرف وزارت اطلاعات و فرهنگ فراهم گردیده و تلاش صورت می گیرد که روند تأسیس رسانه های همگانی کوتاه و ساده گردد.

۲- تأسیس نهادهای رسانه یی

اشخاص حقیقی و حکمی می تواند نهادهای رسانه یی را تأسیس نمایند. وزارت اطلاعات و فرهنگ زمینه فعالیت آن را فراهم می نماید.

۳- ثبت و صدور جواز به رسانه ها و نهادهای رسانه یی

۳-۱- رسانه های همگانی و نهادهای رسانه یی جواز فعالیت را مطابق به محتویات اسناد تقنینی مربوط اخذ و فعالیت خود را توأم با معلومات لازم ثبت می نمایند. هرگاه مدت جواز به پایان برسد، صاحب امتیاز رسانه یا نهاد رسانه یی مکلفیت های قانونی خود را در رابطه به تمدید جواز فعالیت ایفا می نماید. در صورتی که در این زمینه از جانب صاحب امتیاز اقدام صورت نگیرد، ریاست های مربوط وزارت اطلاعات و فرهنگ (از قبیل: ریاست نظارت بر نشرات رسانه ها، افغان فلم، فرهنگ مردم و...) موضوع را به کمیسیون رسانه های همگانی ارجاع می نمایند، کمیسیون متذکره، مسؤولان رسانه مربوط را به جلسه کمیسیون دعوت می نماید و آن ها را از مکلفیت قانونی آگاه و در زمینه تمدید جواز تصمیم لازم مبتنی بر محتویات اسناد تقنینی مربوط اتخاذ و به اداره رسانه یا نهاد رسانه یی ابلاغ می نمایند. اشخاص حقیقی و حکمی مندرج اسناد تقنینی مربوط حق دارند که رسانه های همگانی و نهادهای رسانه یی را تأسیس نمایند، این حق بدون حکم قانون و یا سند تقنینی مربوط، محدود شده نمی تواند.

بنابر این شورای عالی رسانه ها از سیستم ثبت آزاد برای همه متقاضیان که شرایط مندرج اسناد تقنینی مربوط را تکمیل نموده باشد، حمایت می نماید.

۲-۳ متقاضیان تأسیس رسانه یا نهاد رسانه یی شرایط لازم قانونی امتیاز فعالیت را تکمیل نموده باشند؛ اما اداره مربوط وزارت اطلاعات و فرهنگ به ثبت و صدور جواز فعالیت آنان اقدام نمی نماید، شورای عالی رسانه ها موضوع را مورد بحث قرار داده و به نهادهای مربوط تصمیم لازم را مبتنی بر محتویات قانون رسانه های همگانی و سایر اسناد تقنینی مربوط اتخاذ و آن را به مراجع مربوط آن را غرض تسهیل در روند ثبت و صدور جواز فعالیت ارسال می نماید و از حقوق متقاضی تأسیس رسانه یا نهاد رسانه یی در این عرصه حمایت قانونی می نماید.

۴- حق الامتیاز و تضمین

۴-۱- حق الامتیاز ثبت و صدور فعالیت رسانه یا نهاد رسانه یی به منظور تقویت عواید و بودجه دولت در بدل خدماتی که دولت در عرصه ثبت و صدور جواز به متقاضیان تأسیس رسانه و یا نهاد رسانه یی ارائه می نماید، اخذ می گردد.

۴-۲- متقاضیان تأسیس رسانه یا نهاد با پرداخت مبلغ حق الامتیاز جواز فعالیت در تقویت بودجه ملی و عواید دولت سهم گرفته و این مکلفیت در تمام سکتورها یک امر قبول شده است و با محدود کردن ساحة فعالیت هیچ ربطی ندارد.

۴-۳- ارایه تضمین بانکی به شکل نقدی و یا اسناد ملکیت های عقاری از جانب متقاضیان تأسیس رسانه و یا نهاد رسانه یی که جنبه امانتی دارد، به منظور حمایت کننده اداره رسانه و یا نهاد مربوط در بانک می باشد. هرگاه مسایل حقوقی برای اداره رسانه و یا نهاد رسانه یی به میان آید و یا هم در صورت عدم فعالیت و یا سلب امتیاز فعالیت، رسانه یا نهاد رسانه یی بعد از تصفیه کلیه امور مالی واپس پرداخت می گردد.

بخش سوم

منابع مالی و عایداتی رسانه های همگانی

رسانه های همگانی بر مبنای قانون رسانه های همگانی و سایر اسناد تقنینی منضمه آن می توانند از منابع مالی ذیل خود را تمویل و عواید را به دست آورند:

۱- اعلانات

۱-۱- اعلانات یکی از منابع مهم برای تمویل رسانه های همگانی خصوصی کشور به حساب می آید. از این جهت، اعلانات در قانون رسانه های همگانی به حیث منبع عواید و تمویل رسانه های همگانی تذکر داده شده است. اعلاناتی که مطابق به اسناد تقنینی کشور تولید، تهیه، نشر و پخش می شود، رسانه های همگانی مطابق به معیارها و طرزالعمل های مربوط در بدل نشر و پخش آن مبلغی را مطابق به توافق طرفین اخذ می نماید. همه رسانه های همگانی برای تمویل مالی خود، طرزالعمل های مربوط را در این زمینه وضع می نمایند.

۱-۲- عواید رسانه های دولتی مطابق به مقررات مربوط تنظیم می شود.

۱-۳- هرگاه اشخاص حقیقی و حکمی حق النشر اعلانات رسانه ها را پرداخت نمی نمایند، رسانه های همگانی یادشده می توانند موضوع را به وزارت اطلاعات و فرهنگ کتباً مطرح نمایند. وزارت اطلاعات و فرهنگ از رسانه های همگانی متذکره مطابق به قوانین کشور حمایت لازم نموده و موضوع را به جهت رسیدگی بهتر به مراجع ذیصلاح قانونی محول می نماید.

۱-۴- رسانه های همگانی و نهادهای رسانه یی می توانند با رعایت اسناد تقنینی خدمات مسلکی و تخصصی را ارایه و از این طریق منابع مالی را جهت تداوم فعالیت خود، جستجو نمایند.

۲- کمک و مساعدت مالی

وزارت اطلاعات و فرهنگ همواره تلاش می نماید تا سیستمی را با همکاری ادارات ذیربط به میان آورد که رسانه های همگانی و نهادهای رسانه ای که از لحاظ مالی به ورشکستگی مواجه می گردند، مورد کمک و مساعدت مالی از جانب دولت قرار گیرند. این کمک و مساعدت نمی تواند اصول این پالیسی، معیارها، اصول اخلاقی ژورنالیسم و استقلال کاری رسانه ها را خدشه دار نماید.

۳- رایه گزارش مالی

رسانه های همگانی و نهادهای رسانه ای مطابق به احکام قانون و سایر اسناد تقنینی در عرصه های مربوط گزارش های مالی خود را به ادارات مسجل در قانون رایه می نمایند. عدم رایه گزارش مالی زیر پا کردن قانون و فرار از شفافیت و حسابدگی و پنهان کردن منابع مالی تلقی می شود.

۴- توضیح گزارش مالی

هرگاه ادارات ذیصلاح قانونی نیاز داشته باشند که گزارش مالی یک رسانه و یا نهاد از جانب مسؤولان رسانه یا نهاد مربوط توضیح گردد، مسؤولان مربوط در این زمینه قانون را رعایت و در زمینه توضیحات لازم و دقیق را غرض فراهم آوری قناعت ادارات مربوط رایه می نماید.

۵- قرضه ها

رسانه های همگانی و نهادهای رسانه ای با در نظر داشت مشکلات مالی و یا هم تقویت اداره و برنامه ها و بهبود کیفیت نشرات خود، مطابق به قوانین و اصول بانکی مربوط از بانک های کشور، قرضه ها را گرفته می توانند.

۶- معرفی تخطی کننده به ادارات ذیربط

۶-۱- مسئولان رسانه های همگانی و نهادهای رسانه یی که در مسایل مربوط به تهیه منابع شفاف مالی و مصارف آن دخیل باشند، از مسؤولیت های قانونی در رابطه به تهیه منابع مالی و ارایه گزارش مالی به ادارات مربوط پاسخگو می باشند.

۶-۲- هرگاه صاحب امتیاز و یا مسؤولان یکی از رسانه ها منابع مالی خلاف قانون رسانه های همگانی را دریافت نمایند و یا هم مکلفیت های مالیاتی را ایفا نمی نمایند، ادارات ذیصلاح در این زمینه رسیدگی می نمایند.

۶-۳- هرگاه ادارات رسانه های همگانی و نهادهای رسانه یی خصوصی، حقوق و امتیازات ژورنالستان و کارکنان رسانه یی را پرداخت نمی نمایند، موضوع از جانب کمیسیون حل اختلاف میان رسانه، نهاد و کارکن رسیدگی صورت می گیرد.

بخش چهارم

رعایت معیارهای مسلکی ژورنالیزم

۱- معیارهای مسلکی ژورنالیزم

رسانه های همگانی در اطلاع رسانی، نشر و پخش اطلاعات و نظریات مردم، جناح های سیاسی، ادارات دولتی و سکتور خصوصی مطابق با معیارهای مسلکی ژورنالیزم از قبیل: صداقت، بی طرفی، امانتداری، توازن، انصاف، صحت، دقت و آزادی با مسؤولیت و پاسخگویی، عمل می کند. با نظر داشت این که این اصول از لحاظ مسلک ژورنالیزم پذیرفته شده است؛ اما پالیسی اذعان می دارد که اصول متذکره به شکل مصداقی جزء لاینفک این پالیسی بوده و رسانه های همگانی با نظر داشت اسناد تقنینی کشور و سایر محتویات این پالیسی آن را رعایت نمایند.

۲- حمایت حقوق کاپی رایت آثار رسانه یی

۲-۱- آثار رسانه یی که در قانون حمایت حقوق مؤلف، مصنف، هنرمند و محقق (کاپی رایت) تسجیل شده است، مورد حمایت قانونی قرار می گیرد. هرگاه این آثار ثبت شده باشد و یا ثبت نشده باشد.

۲-۲- رسانه های همگانی و نهادهای رسانه یی به حفظ کاپی رایت آثار مندرج اسناد تقنینی نافذ، احترام گذاشته و در صورت استفاده از آن مطابق به قانون اقدام می نماید.

۲-۳- حقوق مادی و معنوی آثار رسانه یی مورد حمایت کاپی رایت محفوظ می باشد. ادارات رسانه ها و ناشران در زمینه رعایت حقوق مادی و معنوی آثاری که تحت حمایت قانون می باشد، توجه می نمایند.

۲-۴- رسیدگی به تخطی های رسانه یی کاپی رایت از جانب بورد حمایت از حقوق مؤلف، مصنف، هنرمند و محقق (کاپی رایت) رسیده گی صورت می گیرد.

۲-۵- رسانه های همگانی پالیسی ملی کاپی رایت را رعایت می نمایند.

بخش پنجم محتوای نشراتی

۱- اطلاع رسانی

دسترسی به اطلاعات، حق مسلم اتباع کشور می باشد. از این لحاظ رسانه های همگانی در جمع آوری اطلاعات، تهیه و ارایه آن به مردم به جز از احکام قانون، با هیچ محدودیتی رو به رو شده نمی توانند.

۲- پخش برنامه ها و مطالب مختلف

رسانه های همگانی برنامه های دینی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، معلوماتی، تفریحی، ورزشی و آموزشی را نشر و پخش می نمایند. مگر این که برخی از رسانه ها نشرات اختصاصی داشته باشد.

۳- تقویت حس وطن دوستی

رسانه های همگانی حس وطن دوستی، تقویت هویت و وحدت ملی و سایر ارزش های ملی در میان شهروندان کشور را در تمام محتوای نشراتی در نظر داشته و در این زمینه تلاش همه جانبه می نمایند.

۴- تقویت عدالت اجتماعی، مردم سالاری و حاکمیت قانون

رسانه های همگانی، در راستای تقویت عدالت اجتماعی، مردم سالاری و حاکمیت قانون با نظر داشت محتویات قوانین و این پالیسی در مورد بی عدالتی ها، کاهش خشونت، تبعیض، تعصبات گوناگون، استبداد و قانون شکنی ها برنامه ها و مطالب را نشر و پخش می کنند.

۵- عنعنات پسندیده و ناپسند

۱-۵- رسانه های همگانی در برنامه های آگاهی دهنده خود، از تقویت و گسترش عنعنات پسندیده و مورد قبول جامعه حمایت می نمایند.

۵-۲- رسانه های همگانی، برای امحای عنعنات و رسوم ناپسند در جامعه، محتوای نشراتی لازم را تهیه و جهت تنویر اذهان عامه آن را نشر و پخش می نمایند.

۶- عنعنات پسندیده و ناپسند

۶-۱- رسانه های همگانی در برنامه های آگاهی دهنده خود، از تقویت و گسترش عنعنات پسندیده و مورد قبول جامعه حمایت می نمایند.

۶-۲- رسانه های همگانی، برای امحای عنعنات و رسوم ناپسند در جامعه، محتوای نشراتی لازم را تهیه و جهت تنویر اذهان عامه آن را نشر و پخش می نمایند.

۸- کرامت انسانی

رسانه های همگانی، کرامت انسانی افراد را در محتوای نشراتی مدنظر گرفته و در حفظ آن در روشنی احکام قانون عمل می کنند.

۹- حمایت از حقوق بشر، حقوق زنان و حقوق اطفال

رسانه های همگانی تلاش می نمایند تا در راستای نهادینه ساختن ارزش ها و موازین حقوق بشری به خصوص حقوق زنان، حقوق اطفال و حقوق افراد دارای معلولیت در جامعه، مطالب لازم را نشر و پخش می نمایند.

۱۰- حمایت از میراث های فرهنگی کشور و معرفی آن

رسانه های همگانی برنامه های آگاهی دهی را در مورد معرفی میراث های فرهنگی و یا این که این میراث ها مورد خطر، انهدام و یا سرقت و یا سایر آسیب ها قرار می گیرد، نشر و پخش نمایند.

۱۱- تنویر اذهان عامه

رسانه های همگانی در راستای تنویر اذهان عامه در مورد مفاهیم ذیل تلاش می نمایند:

۱- ارزش های حقوق بشری؛

۲- تأمین امنیت و نظم عامه؛

۳- احترام به ارزش های دینی، انسانی و ملی در میان شهروندان کشور؛

۴- منافع ملی و مصالح علیای کشور؛

۵- محتویات قانون اساسی و سایر قوانین کشور؛

۶- سایر مفاهیم مندرج این پالیسی.

۱۲- ارزش های اسلامی

رسانه های همگانی در مطالب و برنامه های نشراتی ارزش های اسلامی جامعه افغانی را رعایت می نمایند.

۱۳- عدم تضعیف روحیه نیروهای دفاعی و امنیتی

رسانه های همگانی از نشر و پخش محتوای نشراتی که روحیه و انگیزه نیروهای دفاعی و امنیتی کشور را صدمه می زند، خود داری می ورزند.

۱۴- آگاهی از اضرار مواد مخدر

۱۴-۱- رسانه های همگانی، مطالب و برنامه های گوناگون را غرض آگاهی مردم از اضرار مواد مخدر نشر و پخش می نمایند.

۱۴-۲- رسانه های همگانی اطلاعات و خبرهای خارجی که مخل نظم عامه، امنیت عامه و اخلاق عامه نباشد، در مطابقت به اسناد تقنینی و محتویات این پالیسی در نشر و پخش آن جهت اطلاع رسانی به مردم اقدام می نمایند.

۱۵- نشر اخبار و گزارش‌های حوادث و صحنه‌های جنگ

۱-۱۵- رسانه‌های همگانی که صحنه‌های جنگی را به گونه‌ی مستقیم و زنده پخش می‌کنند، معیارهای بین‌المللی مسلکی ژورنالیزم و مصونیت شهروندان را در نظر می‌گیرند.

۱۵-۲- رسانه‌های همگانی تصاویر دلخراش و خشونت‌آمیز از صحنه‌ی جنگ که بالای روان افراد جامعه اثر ناگوار به جا می‌گذارد، بنا بر اضرار آن به طوری به نمایش نمی‌گذارد. هرگاه نیاز باشد که برخی از تصاویر این صحنه‌ها را به نمایش بگذارد، به گونه‌ی آن را به نمایش می‌گذارد که بالای تصاویر، پرده‌های که شکل تصاویر را بپوشاند و آثار صحنه‌های دلخراش و خشونت‌آمیز را به نمایش نگذارند.

۱۶-۳- برنامه‌های تفریحی و سرگرمی

رسانه‌های همگانی که برنامه‌های تفریحی و سرگرمی را نشر و پخش می‌نمایند تلاش می‌ورزند آن را مطابق به نیازمندی‌ها و ارزش‌های جامعه‌ی افغانی عیار نمایند.

بخش ششم

پوشش روند انتخابات

۱- نشر عادلانه، بی طرفانه و منصفانه دیدگاه های نامزدان انتخابات

رسانه های همگانی بی طرفی خود را در برابر همه نامزدان انتخابات حفظ می نمایند و در پوشش برنامه های نامزدان انتخابات، پخش نظریات و دیدگاه ها و در کل پوشش مبارزات انتخاباتی آنها را به شکل عادلانه، بی طرفانه و منصفانه نشر و پخش می نمایند.

۲- تنویر اذهان عامه در مورد انتخابات و همه پرسی

اطلاع رسانی رسانه های همگانی کشور در مورد پوشش انتخابات و همه پرسی در کشور جنبه تنویر اذهان عامه داشته تا از این روند مدنی مردم را آگاه نموده و مشارکت آنان را غرض تعیین سرنوشت شان تشویق می نمایند.

۳- خود داری از نشر اطلاعات نادرست و غیرواقعی

رسانه های همگانی از نشر و پخش اطلاعات غیر مستند که سبب ایجاد نگرانی و اضطراب در میان رأی دهندگان، رأی گیرندگان و ادارات انتخاباتی گردد، خودداری می ورزند.

۴- نشر نتایج انتخابات و همه پرسی

۴-۱- رسانه های همگانی در تهیه و پخش اطلاعات در زمینه آمار مربوط به انتخابات و همه پرسی از گزارش های دقیق و معیاری استفاده می کند و از پخش گزارش ها و آمارهایی که مبتنی بر افواهات و شایعات باشد، خودداری می ورزند.

۴-۲- رسانه های همگانی تنها آمارهایی را در مورد نتایج ابتدایی و نهایی انتخابات و همه پرسی یا آرای عمومی پخش می کنند که از جانب کمیسیون مستقل انتخابات به گونه رسمی اعلام گردیده باشد.

بخش هفتم

مطالب ممنوع

۱- مطالب مغایر با دین مقدس اسلام

رسانه های همگانی از پخش آثار و مطالب مغایر با اصول و احکام دین مقدس اسلام، تبلیغ و ترویج ادیان دیگر غیر از دین مقدس اسلام و مطالبی که موجب توهین به سایر ادیان و مذاهب می گردد، امتناع می ورزند.

۲- قذف، افتراء، هتک حرمت و توهین

رسانه های همگانی از تولید، چاپ، تکثیر، نشر و پخش مطالب و برنامه هایی که دارای جنبه قذف، افتراء، هتک حرمت و توهین به اشخاص که سبب آسیب رسانیدن به اعتبار و کرامت انسانی می گردد، پرهیز می کنند و در این زمینه محتویات قوانین کشور و اسناد بین المللی حقوق بشر را که دولت افغانستان به آن ملحق شده است، رعایت می نمایند.

۳- تصاویر و مطالب قربانیان خشونت

رسانه های همگانی از افشای هویت و پخش تصاویر قربانیان خشونت و تجاوز، به نحوی که به حیثیت اجتماعی آنان صدمه رسانده و مطالب زشت و مستهجن که به روان افراد جامعه آسیب می رساند و سایر مطالبی که قوانین کشور آن را ممنوع کرده باشد، نشر و پخش نمی کنند.

۴- حریم خصوصی

حریم خصوصی فرد از تعرض مصون بوده و رسانه های همگانی به حریم خصوصی افراد احترام می گذارند. رسانه های همگانی مطالب و اطلاعاتی که از نظر اجتماعی زیانبار و از لحاظ قانونی ممنوع باشد و سبب نابودی تخریب زندگی خصوصی افراد می شود، نشر و پخش نمی نمایند.

۵- اخلال مصونیت روانی افراد

رسانه های همگانی از نشر و پخش مطالبی که مصونیت روانی افراد را اخلال می نماید، خودداری می نمایند.

۶- انگیزه نیروی های دفاعی و امنیتی کشور

محتوای نشراتی ای که مورال و انگیزه نیروی های دفاعی و امنیتی کشور را تضعیف می سازند، از جانب رسانه های همگانی نشر و پخش نمی گردند.

۷- رویدادهای جلسات سری

رسانه های همگانی از نشر و پخش جلسات سری لویه جرگه، ولسی جرگه و مشرانو جرگه و یا جلسه مشترک آن ها و جلسات قضایی را که بر اساس تصمیم مراجع متذکره نشر و پخش آن ممنوع شمرده شده باشند، نشر و پخش نمی کنند.

بخش هشتم

نشر و پخش اعلانات

۱- شخصیت حقوقی اعلان دهنده

۱-۱- اعلاناتی که اعلان کننده آن شخصیت حقوقی را حاصل نموده و اعلاناتی که هویت اعلان دهنده و یا طرف قرارداد در آن قابل تشخیص نباشد، رسانه های همگانی و نهادهای رسانه یی آن را نشر نمی کنند.

۱-۲- اعلانات مربوط به استخدام تا زمانی که هویت استخدام کننده و شرایط و معیارهای استخدام در آن روشن و معلوم نگردیده باشد، از طرف رسانه های همگانی نشر و پخش نمی شوند.

۲- اصل بی طرفی در اعلان

رسانه های همگانی اعلانات را با توجه به اصل بی طرفی نشر و پخش می نمایند.

۳- تفکیک اعلان از سایر برنامه ها

۳-۱- اعلاناتی که از طریق رسانه های همگانی پخش می شود، از خبرها و برنامه ها قابل تفکیک می باشد تا به آسانی برای مخاطبان قابل شناخت و تشخیص باشند.

۳-۲- اعلاناتی که باعث خدشه دار شدن اذهان عامه می شود، نشر و پخش نمی گردد.

۴- اعلانات طبی و ادویه

اعلانات مربوط به تداوی طبی، ادویه، اسباب و سامان آلات طبی، جراحی پلاستیک و غیره که با قوانین در مغایرت نباشد و تصدیق ادارات ذیربط (وزارت صحت عامه و اداره نورم و ستندرد) را داشته باشد، از طریق رسانه های همگانی نشر و پخش می شود.

۵- اعلانات تعلیمی و تحصیلی

۵-۱- رسانه های همگانی اعلاناتی را که در باره فعالیت مؤسسات تعلیمی و تحصیلی که گزارش های غیر واقعی و وعده های نادرستی را به ارتباط کاریابی، تحصیلی، تخصص و پیشرفت آکادمیک می دهند، و از جانب وزارت های تحصیلات عالی و یا معارف غیر واقعی تشخیص گردیده، نشر و پخش نمی کنند.

استفاده از تصاویر اشخاص در اعلانات با اجازه آنان و از تصاویر اطفال با اجازه اولیای آنان صورت می گیرند.

۶- رعایت منافع اطفال در اعلان

رسانه های همگانی در اعلاناتی که نشر و پخش می کنند، منافع اطفال را در نظر می گیرند و برنامه های رسانه یی که برای سلامت جسمی و روانی اطفال مضر باشد، نشر و پخش نمی نمایند.

۷- زبان و اصطلاحات معیاری و مانوس

نهادهای رسانه یی و رسانه های همگانی اعلانات را طوری تولید، نشر و پخش می نمایند که برای مخاطبان، به آسانی قابل فهم و درک باشد.

۸- رعایت حقوق دیگران و قوانین کشور

اعلاناتی که سبب نقض حقوق دیگران، نقض قوانین کشور به خصوص استندردها و معیار های قانونی رقابت، سایر اسناد تقنینی و این پالیسی می گردد، از طریق رسانه های همگانی پخش نمی گردد.

بخش نهم

حمایت ژورنالستان و کارکنان رسانه‌یی

۱- حمایت از حقوق ژورنالستان و کارکنان رسانه‌یی

۱-۱- ژورنالستان و سایر کارکنان رسانه‌ها و نهادهای رسانه‌یی از حقوق و امتیازات کار بهره‌مند می‌گردند.

۱-۲- ادارات رسانه‌های همگانی و نهادهای رسانه‌یی کشور، قرارداد عادلانه کار را که در آن تمام حقوق و امتیازات ژورنالستان و کارکنان رسانه‌یی مندرج اسناد تقنینی مربوط تسجیل شده است، درج و با آن‌ها منعقد می‌نمایند.

۱-۳- در قرارداد کار پرداخت معاش مناسب، رخصتی‌ها، ترفیحات، تأمینات اجتماعی، حق استعفا، حق تقاعد، حق اضافه کاری، حق بیمه و سایر حقوق و امتیازات مطابق به قانون کار، سایر اسناد تقنینی مربوط و مقررۀ طرزتأسیس و فعالیت رسانه‌های همگانی خصوصی درج می‌گردد.

۱-۴- رسانه‌های همگانی در پرداخت حقوق و امتیازات کارکنان زن و مرد، برابری و تبعیض مثبت را در برابر کارکنان زن در نظر می‌گیرند.

۱-۵- رسانه‌های همگانی برای تمامی کارکنان به خصوص زنان، محیط سالم کار و عاری از خشونت و تمام تسهیلات لازم را برای پیشبرد امور مربوط آماده می‌نمایند.

۱-۶- رسانه‌های همگانی زمانی که ژورنالستان را به صحنه‌های جنگی جهت تهیه خبر و تصویربرداری اعزام می‌نمایند، تجهیزات لازم مصونی را نیز در اختیار ژورنالستان مذکور قرار می‌دهند.

۱-۶- رسانه‌های همگانی برای حمایت از کارکنان زن رهنمود جداگانه را تهیه و تطبیق می‌نمایند.

۲- حمایت ژورنالستان از نشر گزارش های انتقادی

ژورنالستانی که گزارش های انتقادی را نشر و پخش می کنند، از جانب وزارت اطلاعات و فرهنگ، شورای عالی رسانه ها، اتحادیه های صنفی ژورنالستان و نهادهای حامی رسانه ها و ژورنالستان مورد حمایت قانونی قرار می گیرند

۳- خشونت در برابر ژورنالستان و رسانه ها

۳-۱- آنعده از ژورنالستان و رسانه های که مورد خشونت قرار می گیرند، مطابق به قانون از جانب ادارات مربوط مورد حمایت قرار می گیرد.

۳-۲- وزارت اطلاعات و فرهنگ و شورای عالی رسانه ها و سایر نهادهای حامی ژورنالستان و رسانه ها در برابر خشونت با ژورنالستان و رسانه های همگانی بعد از بررسی و حقیقت یابی اقدام های لازم قانونی را اتخاذ می نمایند.

۴- بررسی شکایات ژورنالستان و کارکنان رسانه یی

در صورتی که حقوق و امتیازات ژورنالستان و سایر کارکنان رسانه ها و نهادهای رسانه یی که در اسناد تقنینی و قرارداد کار تسجیل شده است، از جانب اداره مربوط رعایت نگردد، ژورنالستان و کارکنان متذکره می توانند به نهادهای حامی از حقوق آن ها مراجعه نمایند.

بخش دهم

مواد متفرقه

۱- رسانه های اجتماعی

۱-۱- رسانه های اجتماعی (صفحات اجتماعی) انترنیتی نیز محتویات این پالیسی را در عرصه های نشر و پخش مطالب مد نظر می گیرند.

۱-۲- شورای عالی رسانه های همگانی در هماهنگی با ادارات ذیربط برای طرح و تهیه معیارها و مقررات برای رسانه های اجتماعی اقدام می نماید.

۱-۳- در صورت نیاز، شورای عالی رسانه ها، پالیسی نشراتی رسانه های اجتماعی را با رعایت محتویات این پالیسی در هماهنگی با مراجع ذیربط وضع می نماید.

۲- نشر اطلاعات و برنامه ها به زبان معیاری

۲-۱- رسانه های همگانی حتی الامکان تلاش می نمایند تا در تهیه و تولید خبرها، برنامه ها و سایر مطالب و پخش آن زبان و اصطلاحات مأنوس و رسمی را که در قوانین و اسناد تقنینی کشور تسجیل گردیده است، رعایت نمایند.

۲-۲- رسانه های همگانی حتی الامکان تلاش می ورزند برای کلمات زبان خارجی معادل مناسب راجستجو و استعمال نمایند.

۳- نشرات خارجی رادیوها و تلویزیون ها

۳-۱- نشرات رادیو و یا تلویزیون خارجی، از طریق فریکونسی رادیو تلویزیون ملی افغانستان، بعد از تأیید کمیسیون رادیو تلویزیون ملی افغانستان و تصویب شورای عالی رسانه ها صورت می گیرد.

۳-۲- رادیوها و تلویزیون‌های خصوصی به استثنای رادیوها و تلویزیون‌های مربوط به احزاب سیاسی می‌توانند، بعد از اخذ موافقه وزارت امور خارجه و جواز وزارت اطلاعات و فرهنگ نشرات مستقیم رسانه‌های خارجی را با رعایت احکام اسناد تقنینی کشور از طریق فریکونسی خویش نشر و پخش نمایند.

۴- رعایت اصول اخلاقی ژورنالیزم

۴-۱- اصول اخلاقی ژورنالیزم، اخلاق صنفی از جانب اهل رسانه‌ها و ژورنالستان به منظور تنظیم بهتر امور صنفی و مسلکی خود وضع می‌گردد.

۴-۲- ژورنالستان و سایر کارکنان رسانه‌یی در انجام کار حرفوی به خصوص در تهیه خبرها، گزارش‌ها و سایر برنامه‌های اطلاع‌رسانی و نشراتی، این اصول قبول شده را با درک وجدانی خویش و بدون آن که تحت کدام فشار بیرونی و یا قانونی قرار گرفته باشد، رعایت می‌کنند.

۴-۳- شورای عالی رسانه‌ها به ژورنالستان افغانستان زمینه را فراهم خواهد کرد که برای وضع اصول اخلاقی ژورنالیزم با رعایت اصول قبول شده جهانی اقدام نموده تا بر سر متن واحدی از اصول متذکره توافق نمایند.

۴-۴- همه رسانه‌ها اعم چاپی، تصویری و صوتی می‌توانند که با رعایت اصول اخلاقی ژورنالیزم که در پاراگراف‌های فوق تذکره شده است، برای کار رسانه‌یی خود، اصولی را وضع نمایند. این اصول به حیث ضمیمه قرارداد کار ژورنالستان و سایر کارکنان رسانه‌یی محسوب می‌شود.

۵- حمایت از نهادهای ممد رسانه‌یی

۵-۱- شورای عالی رسانه‌های کشور مطابق به احکام قانون رسانه‌های همگانی در انتخاب اعضای کمیسیون‌های ذیل نقش دارد:

- کمیسیون رسانه های همگانی؛

- کمیسیون بررسی شکایات و تخلفات رسانه یی؛

- کمیسیون رادیو تلویزیون ملی افغانستان.

۵-۲- کمیسیون های که در فوق از آن تذکر داده شده است، بر اساس احکام قانون و اسناد تقنینی مربوط در عرصه های امور کاری خویش از استقلال وظیفوی برخوردار می باشند.

۶-۳- شورای عالی رسانه ها در جهت تطبیق اسناد تقنینی، این پالیسی و پالیسی های مربوط به آن ها از نهادهای متذکره به عنوان نهادهای تقویت کننده حقوق رسانه ها حمایت می نماید.

۶- ارجحیت اسناد تقنینی و میثاق های بین المللی

این پالیسی با رعایت قانون اساسی، قانون رسانه های همگانی و سایر اسناد تقنینی مربوط در این زمینه وضع گردیده است. هرگاه میان این پالیسی و قانون رسانه های همگانی و سایر اسناد تقنینی و میثاق های بین المللی که دولت افغانستان به آن ها ملحق شده است، مغایرت واقع گردد، احکام اسناد تقنینی کشور و محتویات میثاق های یادشده ارجحیت دارد.

۷- وضع رهنمود ها

۷-۱- رسانه های همگانی و نهادهای رسانه یی نیز می توانند در عرصه های مربوط، رهنمودهای مشخص خود را با رعایت محتویات این پالیسی وضع نمایند.

۷-۲- رادیو تلویزیون ملی افغانستان و سایر رسانه های عامه، دولتی، خصوصی و نهادهای رسانه یی محتویات این پالیسی را در عرصه های ذیربط مورد تطبیق قرار می دهند.

۷-۳- رادیو تلویزیون ملی افغانستان به حیث رسانه ای عامه و متعلق به همه ملت، بر علاوه این پالیسی، دارای پالیسی مشخص نشراتی می باشد که مطابق به احکام قانون و در سازگاری با این پالیسی طرح و وضع می شود.

۸- تعدیل و اصلاح اسناد تقنینی

۸-۱- در صورتی که اسناد تقنینی مربوط به رسانه های همگانی نیاز به تعدیل داشته باشد و با شرایط و ایجابات زمانی سازگاری نداشته باشد، وزارت اطلاعات و فرهنگ، شورای عالی رسانه ها و سایر نهادهای مربوط به تعدیل و اصلاح آن اقدام می نمایند.

۸-۲- وزارت اطلاعات و فرهنگ از نظریات سالم جامعه مدنی و جامعه ژورنالستان، مسؤولان و کارشناسان رسانه یی در زمینه غنامندی اسناد تقنینی مربوط به بخش رسانه یی استفاده می نمایند.

۹- میکانیزم نظارت بر پالیسی

۹-۱- وزارت اطلاعات و فرهنگ و کمیسیون رسانه های همگانی، کمیسیون رسیدگی به شکایات و تخلفات رسانه یی، کمیسیون رادیو تلویزیون ملی افغانستان از تطبیق و رعایت این پالیسی در عرصه های مربوط نظارت نموده و به شورای عالی رسانه ها از چگونگی تحقق محتویات آن گزارش می دهند.

۹-۲- وزارت اطلاعات و فرهنگ از محتویات این پالیسی نظارت دوامدار نموده و گزارش نظارتی خویش را توأم با تجزیه و تحلیل آن به شورای عالی رسانه ها ارایه می نماید.

۱۰- رهنمودهای جداگانه

شورای عالی رسانه های همگانی می تواند به منظور رعایت و توضیح بهتر محتویات این پالیسی، رهنمودهای جداگانه را که از جانب وزارت اطلاعات و فرهنگ تدوین می گردد، تصویب نماید.

۱۱- تعدیل پالیسی

مواد این پالیسی در صورت نیاز مورد تعدیل، حذف و تزئید قرار می گیرد. این تعدیل، حذف و یا هم تزئید بعد از تصویب اکثریت اعضای شورای عالی رسانه ها مرعی الاجراً می باشد.

۱۲- تصویب و اجرا

این پالیسی از سوی شورای عالی رسانه‌ها تصویب و یک ماه بعد از تاریخ تصویب و قابل اجرا می‌شود.